

→ Talán a legnehezebb feladatnak mindenki számára a tolatás bizonyult. Az állatoknak ez nem megszokott mozgásformájuk, ha tolatnak, szeretnék látni, hova lépnek. Viszont a feladat szerint egyenes vonalban kell hátrafelé menni. Itt nagyon fontos az állat bizalma a felvezető felé, hogy elhiggye, bátran mehet. Ösztönösen másként viselkedne, kiteszi a farát oldalra, hosszú hetek munkája, mire rá lehet bírni, hogy ne tekintessen hátrafelé. Ösztönei szerint állandóan körbe kell néznie, honnan jöhet veszély, hiszen zsákmányállatról van szó.

A bójáson a szlalomozás sem könnyebb, mivel kis helyen, gyorsan kell az állattal helyet változtatni. A fényképezést sokan szinte játéknak gondolják, pedig egy szakszerű beálláshoz 3-4 ember segítségére is szükség lehet, itt pedig ezt is egyedül kell a felvezetőnek megoldania. Hiába dolgozik otthon sikeresen állat és felvezetője, a versenyen mások a szagok, a hangok, a környezet. Az állat az új környezetben kiszámíthatatlanul viselkedhet.

A pénteki ügyességi versenyt *Korhammer Norbert* nyerte, a szombatit pedig *Boda István* – mindketten az Agronóma Kft. deszki telepét képviselték –, aki az összevetésben is jobbnak bizonyult, így ő lett a holstein-fríz felvezetők ügyességi versenyének győztese.

Az idősebbek után vasárnap a fiatalok adtak számot tudásukról, ekkor rendezték az ifjú holstein-tenyésztők 19. országos felvezető versenyét. A feladatok egy showbírálaton elvártaknak felelnek meg, csak ebben az esetben nem az állatok értékelődnek, hanem a felvezetés technikája. Az idén a korábbiakhoz képest kevesebben, hatan indultak, öt lány és egy fiú, a győztes is a lányok közül került ki. A legjobban a lajoskomáromi *Szulimán Patrícia* szerepelt, őt követte *Herczeg Barbara* Hódmezővásárhelyről és *Lukács Lili* Pálhalmáról.

Csukás Zoltán-díj

A díjat a HFTE ügyvezető igazgatója, *Bognár László* és *Baranyai Sándor*, a Magyar Szarvasmarha Tenyésztők Szövetségének elnöke adta át *Fekete Balázsnak* (középen)

A Magyar Szarvasmarha Tenyésztők Szövetsége 1999-ben Csukás Zoltán professzor emlékére díjat alapított, melyet minden évben az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok díjkiosztó ünnepségén adnak át. A díjat, amelynek odaítéléséről kuratórium dönt, ez évben szakmai tevékenységének elismeréseként *Fekete Balázs* érdemelte ki.

A szakember az orosházi Táncsics Mihály Gimnázium elvégzése után 1981-ben szerzett agrármérnöki diplomát a Debreceni Agrártudományi Egyetemen. Első, és azóta is egyetlen munkahelye a Hód-Mezőgazda Zrt., ahol végigjárta a szakmai ranglétrát. Először a vajhái szarvasmarha telepen volt gyakornok, majd műszakvezető. Később a gazdaság 1100 kocás sertéstelepén mint műszakvezető, hízlalásvezető, majd tenyésztésvezető tevékenykedett.

A genetikai szakmérnöki másoddiploma megszerzése után, 1987-től központi állattenyésztő, majd 1993 óta a részvénytársaság állattenyésztési igazgatója. Ez idő alatt a szarvasmarha-ágazat eredményei folyamatosan javultak. 1998-ban az országban elsőként érték el a 10 ezer literes laktációs tejtermelési szintet.

A gazdaság bikaneevelő teheneinek száma folyamatosan 100-120 között alakult, ezzel a legeredményesebb bikaneevelő üzem volt az országban. A hazai ivadékteljesítmény-vizsgálati eredmények alapján, a tenyészetek rangsorában folyamatosan kiemelkedő helyen szerepeltek a Hód-Mezőgazda Zrt. vajhái tehenészetéből származó tenyészbikák. Több mint 25 évvel ezelőtt kezdték el az embrió-átültetési programot, aminek során mintegy 2000 embriót mostak ki legjobb teheneikből. Két kolégájával együtt 1994-ben rakták le az Alföldi Állattenyésztési Napok alapjait, amelynek azóta is tevékeny szervezője. Az ország más állattenyésztési kiállításainak is lelkes résztvevője, amit számtalan helyezés, nagydíj, valamint OMÉK Miniszteri Nagydíj is fémjelez. Sokan nem tudják, hogy nevéhez köthető az első állat-előkészítő tanfolyam, a profi állatfotós meghívása és állatfotós tanfolyam szervezése is. Javaslatára nyitotta újra a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete az Aranytörzskönyvét, majd 1995-ben az ország első 100 ezer liter ételteljesítményű tehenét a gazdaság vajhái telepén avatták.

Szakmai munkáját 2001-ben a miniszter Újhelyi Imre-díjjal ismerte el, a Debreceni Agrártudományi Egyetem pedig címzetes egyetemi docenssé nevezte ki. Alapítása óta tevékenyen részt vesz a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete életében, illetve a szaktbizottság munkájában. Az egyesület 2006-ban az Év Tenyésztőjének választotta. 2008 óta, nyolc éven át volt a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnöke.

A végleges adatok szerint az idei, négynapos Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra minden eddiginél több külföldi látogató érkezett. A nemzetközi sátorban az idén 26 országból mintegy 500 vendéget regisztráltak Magyarországon kívülről. A legtöbb Romániából és Szerbiából érkeztek, de francia, egyesült államokbeli, sőt japán érdeklődője is volt az eseménynek.

A vidám állatorvos hallgatók felhívták magukra a figyelmet

Temesvárról szeretettel

Idén összesen 26 országból érkeztek látogatók a kiállításra, akik a Nemzetközi Sátorban regisztráltak. Hogy esetleg a rendes bejárók jöttek-e még a határon túlról, nem tudjuk, de ez is nagyon szép szám. Ott találkoztunk a Temesvári Állatorvosi Egyetem népes hallgatói csapatával.

Mint *Kocsis Andrea*, elsőéves hallgató – aki kislány kora óta erre a pályára készül – elmondta, a Temesvári Állator-

vosi Egyetemről félszázan jöttek el tanári kísérettel, hogy ismerkedjenek az állattartás és -tenyésztés eszköztárával, a fajokkal és fajtákkal. Az egyetemről már három éve járnak át Hódmezővásárhelyre, s ezt a gyakorlatot a jövőben is folytatni szeretnék. Kisebb csoportokban járták a rendezvény helyszíneit, s ki-ki az érdeklődésének megfelelő témánál „ragadt le”. Igyekeztek a kiállítókkal megismerkedni, információkat gyűjteni, amelyeket a tanulmányaik, vagy éppen a gyakorlatok során fel tudnak használni.

Mint megtudtam, az egyetemen román és angol nyelven is oktatnak. Több a magyar – és persze a román –, sok a szerb és a spanyol diák az angol szakon. Az oktatást nyaranta három hét gyakorlat egy-egy gazdaságban történő eltöltése teszi életszagúvá. Kérdésemre elmondták, jelenleg Romániában a hódmezővásárhelyihez hasonló színvonalú rendezvényről nem tudnak.

VINICZAI

Vajdasági vendégek

Palicsról, Hajdújárásról, Királyhalomról, Kispiacról és Bajmokról szervezett mintegy 50 fős látogatói csoportot az Észak-vajdasági Földműves Egyesület. Vezetőjük, az egyesület elnöke, *Balog Anita* lapunknak elmondta, a 250 fős tagságuk mintegy ötöde, a legaktívabb termelők vállalkoztak az útra, azok, akik évek óta visszajárnak ide, és egyébként is érdeklődnek a különféle rendezvények iránt. Otthon átlagosan 4-5 hektáron gazdálkodnak, szántóföldi kultúrákkal és gyümölcs-termesztéssel, illetve állattenyésztéssel foglalkoznak. Az ilyen és ehhez hasonló rendezvényeken nemcsak nézelődnek, kapcsolatokra is szert tesznek, és volt már rá példa, hogy gép- vagy vetőmagvásárlást is nyélbe ütöttek.

Ahogy *Balog Anitától* megtudtuk, nincsenek könnyű helyzetben a szerbiai kistermelők, mert mint fogalmazott: „a nagytermelők vannak előnyben. Amikor valamiért fizetni kell, a feltételek egyformák, a támogatások szempontjából azonban az egyébként is mindennel jól ellátott nagyobb gazdáknak jobb az esélyei.”

Egyesületük 10 évvel ezelőtt alakult azzal a céllal, hogy tagjaiknak segítsen a szerb és sok esetben cirill betűs nyomtatványok kitöltésében. „A mi tagjaink zöm-

mel magyarok, és amikor Szerbiában is bevezették a gazdaságok bejegyzését, nehezen boldogultak az űrlapok kitöltésével. Valójában falugazdász irodaként működünk, bár Szerbiában hivatalosan nincs ilyen hálózat, mint Magyarországon.” A Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége, illetve annak tagszervezetei próbálják a helyi irodákat működtetni, amihez állami támogatást nem kapnak. A változó mértékű helyi támogatások mellett tagdíjakból és pályázati pénzekből tartják fenn magukat, és nagy segítséget jelent számukra a Magyarországról, a Földművelésügyi Minisztériumtól rendszeresen kapott támogatás. „A magyar kormány nagyobb gondot fordít az itteni falugazdász hálózatra, mint a szerb”, hangsúlyozta *Balog Anita*.

Arra a kérdésre, hogy várják-e az uniós tagságot, egy szűk szavú „nem igazán” volt a válasz. Mint elmondta, már most érzik ennek negatív előjeleit, attól tartanak, hogy külföldiek kezébe kerülnek a földjeik. (Tavaly, december 29-én fogadta el a szerb köztársasági Parlament a termőföldről szóló törvényt, amelynek értel-

Az észak-vajdasági gazdák nemcsak nézelődnek, kapcsolatokra is szert tesznek (középen *Balog Anita*)

mében jogi személyek bérbe vehetik az állami földek 30 százalékát minden községben 30 éves időszakra. A törvényt módosítás ellen a vajdasági gazdák több alkalommal is tiltakoztak. A szerk.) „A külföldieknek, a nagy beruházóknak – mert ilyen Szerbiában nem lesz – 30 évre kiadhatják az állami földeket, és erre a célra a községek földjeinek 30 százalékát fenn kell tartani. Ha a beruházó valamilyen infrastruktúrát tesz rá, akkor további bérletre és vásárlásra is előjoga lesz. A megmaradt földeket pedig megint a nagygazdák viszik el, nem pedig a kistermelők, akiknek, hogy fejlődhessenek, sokkal nagyobb szüksége lenne rá”, mondta végül *Balog Anita*.

B. E.

Közel-Keletről Magyarországra

Uri Kertész és családja figyelmesen járta a kiállítást. A valamikor Budapesti született – ám csecsemőként korán Izraelbe költözött – szakembert nem véletlenül vonzza a hazai táj. Magyarországon szeretnének gazdálkodni, hiszen úgy látják, az országnak nagyon jók az adottságai, kiválóak a földek, a gazdák szakmai felkészültsége, tapasztalatai. Az is hazánk mellett szól, hogy sokkal olcsóbbak a gazdálkodási feltételek, mint Európa más országaiban.

Az izraeli üzletember, Uri Kertész elsősorban az ipar területén tevékenykedik. Bár főként Indiában és Afrikában dolgozik, a közelmúltban hazánkban alapítottak mezőgazdasági vállalkozást. Fia – Omer Kertész – Budapesten, az Állatorvos-tudományi Egyetemen végzett, így a szakmai alapok adottak. Egy éven keresztül járták az országot, ismerkedtek a hal-, a sertés-, a baromfityényséssel, a hús- és tejelőmarha-tartással. Megvizsgálták, milyen előnyökkel számol-

Uri Kertész: Magyarország kiváló gazdálkodási feltételekkel rendelkezik

Omer Kertész: Hódmezővásárhely kiváló tájékozási lehetőség

hatnak a magyar mezőgazdaságban, s ezek után eldöntötték, hogy húsmarhatartásba vágnak.

Innen már csak a megfelelő hely kiválasztása volt hátra, amit Nógrád megyében találtak meg. Karancsság nincs túl messze Budapesttől, az időjárás megfelelő – Izraelben túl meleg és száraz a klíma –, elegendő földhöz, legelőhöz lehet jutni. A szakember

megemlítette, hogy emellett lehetőségként felmerült Ukrajna is, de ott a politikai és gazdasági helyzet nem nyújt megfelelő biztonságot. Így néhány hónappal ezelőtt itt-hon vágtak bele a gazdálkodásba.

A környékből vásárolják fel a növendék marhákat, amit a saját farmjukon hizlalnak, s később külföldön terveznek értékesíteni. Meglátásuk szerint a jó minőségű marhahúsra – charolais és limousin keverék tehénre – mindig van kereslet.

A hódmezővásárhelyi kiállítást nagyon fontosnak tartják. Tapasztalatuk szerint kitűnő tájékozási lehetőséget jelent a szakmában, hiszen a legkorszerűbb technika, technológia mellett a legjobb készítményekkel és genetikával is találkozhatnak.

Omer Kertész beszélgetésünk végén elmondta, az Állatorvos-tudományi Egyetem nemzetközi összehasonlításban is megállja a helyét, kiváló tanároktól szerezhetette meg a tudást. Véleménye szerint a világon az egyik legmagasabb szintű oktatás Budapesten van, az itt végzetek bárhol a világon megállják a helyüket.

- VINICZAI -

Újdonságok bővületében

Idén már második alkalommal jött el Hódmezővásárhelyre Tódor István, gidófalvi körzeti állatorvos és Péter István, aki Sepsiszentgyörgyön egy hitelező cégnél dolgozik. A romániai szakemberek elmondták, sok állattal és fajtával találkozhatnak a kiállításon, szakmai tapasztalatokat gyűjthetnek, itt ismerkedhetnek meg a legújabb technológiával, technikával, és nem feledkezhetünk el az állatgyógyászati termékekről sem. A kiállításra a Flexfood meghívására jöttek el, amely bárányexporttal foglalkozik, de a húsmarha-kereskedelem sem áll távol a cégtől. A vásáron való részvétel célja nem csak a tapasztalatgyűjtés, de adott esetben akár szerződéskötés is.

Tódor István állatorvosként kisebb és nagyobb gazdaságokban haszonállatokkal foglalkozik. Szarvasmarhából leginkább a kék belga és a limousin található, de mellette a román pirostarka népszerű. Bár a hagyományos állattartás a kistelepléseken még él, a legjobb genetikát ott is elérhető. Tódor István körzetében – négy településen – a magángazdánál 1200 szarvasmarha nevelkedik, amihez a nagyobb gazdaságokban még kétezret

Péter István és Tódor István: jövőre újra találkozunk Hódmezővásárhelyen!

számolnak. Juhokból hatezret, hét-nyolcszáz sertést, s mellette közel kétszáz lovat tartanak nyilván. Tapasztalata szerint az állattenyésztés koncentrálódik. Ebben az is közrejátszik, hogy most ugyan még kaphatnak magánszemélyek támogatást, de ez majd megváltozik, az új állattenyésztési törvény szerint várhatóan csak nagyobb vállalkozások juthatnak hozzá. Ugyanis ha a földalapú támogatás meg-

haladja az ötezer eurót, akkor jogi szemlélyé kell átalakulni. Még bizonytalan a helyzet. A gazdák egy része öreg, s ők nem szívesen „cégesednek”, ugyanakkor mások összeállnak, hogy meglegyen a támogatás elnyeréséhez elegendő méret.

Péter István először hat évvel ezelőtt járt Hódmezővásárhelyen, s már akkor elhatározta, amikor csak teheti, visszatér. Cége mezőgazdászok hitelezésével foglalkozik, uniós pályázatokhoz nyújtanak fedezetet. Éppen ezért fontos számára, hogy megismerje a legkorszerűbb technikát, mihez és milyen áron lehet hozzájutni. A kiállításon háttérinformációkat gyűjt, a lehetőségeket mérlegeli. Keresik az újdonságokat, s viszik a híret. Romániában is csak akkor fejlesztenek a gazdák, ha megfelelő pályázatokat írnak ki. Megindultak ott is az uniós támogatások, sokan pályáznak, s ehhez az önrészt hitelből fedezik.

Kérdésekre elmondták, Kolozsváron, Bukarestben is van hasonló tematikájú kiállítás, de – egybehangzó véleményük szerint – a hódmezővásárhelyi színvonalában messze felülmúlja mindegyiket.

V. S.

Rajz- és versíró pályázat

A XXIII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok keretében az óvodások, valamint az alsó- és felső tagozatos tanulók között rajz- és versíró pályázatot hirdettek a szervezők. A vállalkozó kedvű gyerekek két témából választhattak: az egyik az „Állati jó kiállítás”, míg a másik a „Szeretem az állatokat” volt. A beérkezett munkák www.allattenyesztésnapok.hu oldalon egy évig, a következő kiállításig megtekinthetők. A beérkezett munkák közül most két, nekünk tetsző díjazott rajzot közlünk.

Az óvodai kategória győztese Lovász Katalin Edina (Táltos Óvoda, Hódmezővásárhely): Este a tanyán című rajza lett

Az iskolai kategória második helyén Varga Zsófia (Kertvárosi Katolikus Általános Iskola, Hódmezővásárhely) végzett

A tejtaxitól a rakodógépekig

– Cégünk megalakulása, azaz 18 esztendeje szinte valamennyi mezőgazdasági kiállításon jelen vagyunk, így a hódmezővásárhelyi Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra is elhoztunk termékeinkből és szolgáltatásainkból néhányat – mondta Barna István az Inter-Mix Kft. gépértékesítési előadója. – Véleményem szerint ezek a kiállítások rendkívül jók arra, hogy a látogatók is megismerjék, milyen termékeket forgalmazunk, milyen újdonságot kínálunk nekik.

A budapesti székhelyű cég kezdetben borjak és tejhasznú tehén takarmányozásához kínált különféle berendezéseket. Akkoriban egy holland céggel dolgoztak együtt, amelynek fő profilja a fiatal állatok takarmányozása volt, majd 2000 óta az amerikai CRI képviseletét látják el. Ez a cég a mesterséges termékenyítés kezdetétől állít elő mélyhűtött szarvasmarha szaporítóanyagot. Termékínálatuk az évek során számos egyéb termékkel és szolgáltatással bővült, amelyek közé tartoznak a Trioliet takarmánykeverő, -kiosztó kocsik, Giant törzscsuklós rakodógépek, Seco fél-profeszszionális fűnyírók. Említést érdemel a Holm & Laue cég tej kiosztó kocsija a „tejtaxi”, amely bekeveri és itatási hőmérsékletre melegíti a tejpórt. A praktikus váznak, valamint egy elektromos hajtássegítőnek köszönhetően még könnyebbé tehető a borjúgondozók munkája. Így egyszerűen

Nyugat-Európában már nem ismeretlen a dán ColoQuick kolosztrumkezelő- és itatórendszer

lehet a tejet eljuttatni a ketrecekig, a szállítóberendezésben akkumulátoros adagolórendszer biztosítja a pontos mennyiségek kijuttatását az itató vödörökbe.

Barna Istvántól megtudtuk, hogy a dán ColoQuick gyártmánya, a kolosztrum kezelő- és itatórendszer az egyik olyan termék, amelyet ugyan már bemutattak az AGROMASH EXPO-n is, de minden bizonnyal sok érdeklődőt vonz majd. E berendezésnek köszönhetően ellenőrizni lehet a főcstej minőségét, egyik feladata a jó minőségű kolosztrum tartósítása, raktározása. Gyártói úgy készítették, hogy a kolosztrum bármikor hozzáférhető legyen, valamint gyorsan és könnyedén lehessen megintatni a borjúval az ajánlott mennyiséget. A kolosztrum mérő segítségével ellenőrzött főcstej praktikus, 4 literes zsákokba töltve, a későbbi felhasználásig egy tárolókazettába helyezve fagyaszta tárolható. Használat előtt, 42 Celsius-fokos vízben felolvasztva egyszerűen rácsatlakoztatható az itatócső, és a tej már adható a borjúnak.

Az Inter-Mix Kft. további feladata még a Kubota erőgépek (mezőgazdasági traktorok, kommunális kisgépek) szervize és alkatrészellátása is. Több éve forgalmazák már a német Josera kutya-, macska és ló takarmányokat, majd 2011-ben a Josera sertés és szarvasmarha takarmánykiegészítővel bővült kínálatuk.

F. T.